

Pääkirjoitus

SINIKKA RAJANIEMI
Ylijohtaja, Fimea

UNOHTUVATKO LÄÄKKEIDEN HYÖDYT HAITTAVAIKUTUS- KOHUJEN MYÖTÄ?

Lääkkeiden haittavaikutuksiin on viime vuosina liittynyt monia kohuja. Esillä ovat olleet muun muassa kolesterolilääkkeiden ja yhdistelmäehkäisytablettien haitat. Uutisissa ei tällöin useinkaan käsitellä lääkehoidoilla saavutettuja hyötyjä tasapainoisesti haittavaikutusten rinnalla.

Yksittäisen potilaan kohdalla vakavan haittavaikutuksen ilmeneminen on tragedia. Mediaan halutaan usein haittavaikutuksen kokenut henkilö tai hänen läheisensä kommentoimaan tapahtunutta, koska yksilön tarina on mielenkiintoisempi kuin esimerkiksi tilastojen tiedot.

Lääke ei voi olla markkinoilla, elleivät sen hyödyt ole väestötasolla mahdollisia haittoja suuremmat. Hyötyjen ja haittojen tasapainon jatkuva puntarointi on lääkeviranomaisen tehtävä.

Lääkeviranomainen ohjaa usein tietyn lääkkeen käyttöä turvallisempaan suuntaan esimerkiksi tehostamalla potilaiden seurantaa. Harvemmin joudutaan lääkepoistamaan käytöstä. Näin tehdään silloin, kun haitta-

vaikutusten riski suhteessa odotettaviin hyötyihin ei ole enää hyväksyttävissä.

Ehkä pidämme lääkkeiden hyötyjä saavutettuna etuna. Emme ainakaan uhraa montaa hetkeä lääkehoidojen kehittymisen pohdiskelulle. Moni asia yhteiskunnassa ja terveydenhuollossa on kehittynyt lääkehoidojen rinnalla. Silti on kiinnostavaa miettiä, miltä maailma näyttäisi esimerkiksi ilman rokotuksia, mikrobilääkkeitä, kipulääkkeitä ja anestesia-aineita tai vaikkapa ilman ehkäisytabletteja.

Lääkehoidot ovat kehittyessään kohentaneet suomalaisten elämää. Tähän Sic!-lehden numeroon olemme koonneet kirjoituksia parantuneista lääkehoidoista. Esimerkkejä riittää psykoosien lääkehoidoista farmaseuttiseen tuotekehityksen, eikä lemmikkejäkään ole unohdettu.

Toivotan kaikille oikein hyvää kesää ja antoisia lukuhetkiä Sic!-lehden parissa!